

Zanimivosti

V duši pesmi se rodijo

Nenavadna ženska, nepozabna učiteljica in vsestranska kulturna delavka. Pisateljica, pesnica in prostovoljka z velikim srcem. Pišemo o Olgi Kepic z Visokega pri Kranju.

SUZANA P. KOVAČIČ

Vedno aktivna. Takšna je Olga Kepic, doma z Visokega pri Kranju, rojena v Zadragi pri Dupljah. Njenih let ne bomo šteli, ker jih tako ne kaže, lahko pa zapišem, da se je upokojila leta 1992 in da vozi sedemnajst let staro opel corso, ki jo še vedno uboga. »Moje prvo in zadnje delovno mesto je bilo v Podružnični šoli v Olševku. Petindvajset let sem bila vodja te šole in večinoma učiteljica prvošolcem,« je povedala. Je tudi članica KUD Visoko od leta 1960 in je za svoj pečat, ki ga je pustila kulturi, prejela občinsko Prešernovo malo plaketo. »Po moževi nenadni smrti sem se za več let zaprla v svoj dom. V tem času sem uredila svoje pesmi in veliko pisala. Pri Literarnem klubu upokojencev Maribor, katerega članica sem, sem leta 2006 izdala zbirko V duši pesmi se rodijo,« je povedala. Spretno besedo k zbirki je izpovedala profesorica Danijela Bakovnik: »Prav ta iskrena

in globoka izpoved ljubezni do življenja, narave in soljudi, ki pesnici predstavlja najpomembnejše vodilo in smisel v življenju, saj v njej najde tolažbo v žalosti, upanje v obupu, nova krila in moči za nadaljnja dajanja in razdajanja, je tudi temeljno sporočilo celotne zbirke.«

Na dan mojega obiska je gospa Olga recitirala 451. svoj pesem. Vse naslove pesmi ima zapisane pod zaporednimi številkami, tej zadnji je dala naslov Magično jutro. Recitira goreče, svojo pesem čuti, tudi ko jo pove pred občinstvom, npr. na srečanjih literarnih ustvarjalcev v organizaciji Pokrajinske zveze društev upokojencev Gorenjske. Izredno močna so njena čustva do domovine. »Pesmi, ko jo napišem, ne popravljam več. Moje pesmi so pesmi iz srca,« razloži. Njen sošolec z učiteljskega je pesnik Niko Grafenauer. »Ob srečanjih z nekdanjim razredom sva večkrat debatirala na temo poezije. Niko mi je nekoč rekel, Marinškova (to je njen rojstni priimek,

op. a.), a veš, da dobro pišeš.«

Ima sinova Radovana in Janeza, snahi Mojco in Romano, vnukinji Aleksandro in Niko ter njeno ljubico pravnikinjo Linno. »Na družino sem zelo ponosna,« je dejala mama Olga. Družina je njen navdih za pisanje, lani je napisala Pravljice za majhne deklice, dario ob prvem rojstnem dnevu pravnikinji Linni. Pravljice je ilustrirala vnukinja Nika. Piše tudi prozo; leta 2003 je napisala zgodbo Dve ljubezni enega srca, leta 2004 avtobiografijo To smo mi, leta 2009 zgodbo o malih ljudeh z naslovom Vrtljak življenja in leta 2013 Pozabljeni čas.

Nekaj časa so jo klicali socialistični župnik, pojasni: »Tako so mi pravili v letih, ko sem za nekdanjo Socialistično zvezo delovnega ljudstva pisala in na pogrebih brala nekrologe. Priložnostno še vedno napišem daljše posvetilo ali pesem, ampak zdaj bolj za rojstne dneve, obletnice, poroke. Več se ukvarjam z ročnimi deli.

Vezem prte, kvačkam. Izdelujem vizitke s servietno tehniko in vezene s svetlikajočo prejico; za novo leto jih naredim 150 in več. Z obema tehnikama izdelujem tudi slike. Lotila sem se barvanja mandal; ob tem najdem svoj notranji mir in sprostitvev. Rada imam ročno delo, zelo ga spoštujem, zato mi ni nikoli dolgčas. Zelo rada rešujem tudi križanke.«

Olga Kepic je že osem let prostovoljka v Domu starejših občanov v Preddvoru, kjer ima enkrat na mesec kviz, za katerega vprašanja sama sestavi, in enkrat na mesec ima branje za stanovalce. 69-krat je že vodila kviz in 60-krat ure za branje. Peto leto obiskuje skupino Resa v Čirčah, ki deluje pri Medgeneracijskem društvu Z roko v roki Kranj. »Lani oktobra sem ustanovila skupino Koprive na Visokem, v kateri sem voditeljica ob sovoditeljici Saši Pušnik. Redno se udeležujem tudi ustvarjalnih delavnic na Hujah v Kranju, kjer ima društvo Z roko v roki sedež.

Olga Kepic skozi življenje vodita hvaležnost, optimizem in tudi veselje do ustvarjanja, do lepe slovenske besede.

Na Hujah sem že vodila ustvarjalni delavnici,« je povzela sogovornica, ki je s poezijo in zgodbami z Vrtljaka življenja prisotna v Klasu, glasilu Doma starejših občanov Preddvor. S tamkajšnjimi prostovoljkami je leta 2009 prejela plaketo naj prostovoljcev.

»Sodelujem tudi z vrtcem Janček na Visokem. Otrokom pripovedujem pravljico, oni jo potem narišejo in mi risbice podarijo,« je še povedala Olga Kepic, ki jo skozi življenje vodi en sam rek, ki pravi: »Ljubezni ne moreš prodati ne kupiti, lahko pa jo podariš.«

Slovenski pisatelji so kul

Edinstven slovenski nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture med mladimi Rastem s knjigo letos poteka že osmo leto. Pogovarjali smo se z vodjo projekta, Kranjčanko Tjašo Urankar, državno podsekretarko za bralno kulturo in literarne prireditve na Javni agenciji za knjigo RS.

IGOR KAVČIČ

V svetu različne organizacije spodbujajo mladino k branju. Tako je že leta 1967 Mednarodna zveza za mladinsko književnost razglasila 2. april za mednarodni dan knjig za otroke. Širjenju bralne kulture za mlade se na različne načine posvečajo tudi na Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije. Edinstven tovrstni projekt v Evropi je nedvomno vsakoletna akcija Rastem s knjigo. Kakšen je njen namen?

»Akcija za učence sedmega razreda osnovne šole poteka že osem let, zadnja štiri leta pa jo izvajamo tudi za dijake 1. letnika srednjih šol. Njen namen je v prvi vrsti spodbujanje k branju del slovenskih mladinskih avtorjev, ob tem pa k izdajanju teh del spodbujamo tudi založbe. Opažamo, da zlasti na področju literature za najstnike manjka kvalitetnih besedil naših avtorjev. Tretji vidik akcije je, povezati šolske knjižnice

»Odziv slovenskih šol in knjižnic je vsako leto boljši,« potrjuje vodja projekta Rastem s knjigo Tjaša Urankar. / Arhiv Tjaše Urankar

s splošnimi knjižnicami. Ko imajo učenci oziroma dijaki pouk na temo knjižničnih vsebin, jih peljejo v knjižnico v njihovem mestu, kjer dobijo v dar knjigo, ki jo na agenciji izberemo prek javnega

razpisa. Pri akciji sodelujemo z različnimi zavodi, združenji, organizacijami povezanimi s knjigo.«

Kakšna so merila pri izboru avtorjev?

»Izbor opravi komisija, sestavljena iz poznavalcev na področju bralne kulture in literarnih prireditev. Poleg kakovosti dela je prvo merilo starostni stopnji primerna vsebina, v skrbi za slovenski jezik je pomembna kvalitetna lektura, besedilo mora spodbujati tudi bralno pismenost, gledamo pa tudi na to, kako na založbi uredniško poskrbijo za knjigo. V razpisu namreč zajamemo dela, ki so izšla v obdobju zadnjih treh let. Veseli smo avtorjev, ki so pripravljene sodelovati pri promociji, saj tako lahko na srečanjih vzpostavimo stik med pisatelji in mladimi bralci.«

V letošnjem letu ste imeli kar srečo pri izboru, saj gre za dva mladim zelo naklonjena avtorja, Vinka Möderndorferja in Gorana Vojnoviča ...

»Se strinjam. Sedmošolcem smo namenili Möderndorferjevo knjigo Kot v filmu, katere tematika je povezana s tegobami, ki tarejo mlade v

prvih najstniških letih, od njihovih problemov s samopodobo do ločitve staršev, seveda z nekaj realnosti in nekaj fantazije. Srednješolci prebirajo Vojnovičev drugi roman Jugoslavija, moja dežela. V njej avtor zelo natančno opiše obdobje razpada nekdanje države Jugoslavije. Zgodba je zelo čustvena, hkrati pa odličen zgodovinski pogled za tiste, ki so bili rojeni po razpadu države. Govori o krajih, kamor poleti hodijo na morje in počitnice in kraje od koder izhajajo njihovi ali sorodniki njihovih sošolcev. Obe knjigi sta bili zelo dobro sprejeti.«

Koliko se akciji odzivajo šole?

»V akcijo je zajetih kar 99 odstotkov osnovnih in 88 odstotkov srednjih šol, v osmih letih pa je bilo podarjenih več kot dvesto tisoč knjig. Projekt Rastem s knjigo vsako leto predstavljamo tudi na knjižnih sejmihih v Bologni, Frankfurtu in Leipzigu in lahko rečem, da je med stroko precejšnje

Kako merite učinke akcije?

»Šolam in knjižnicam pošljemo evalvacijski vprašalnik, kako jim je bil projekt všeč, posredujejo nam podatke, koliko mladih se je udeležilo akcije, povprašujemo jih po predlogih. Marsikdo šele v sedmem razredu prvič pride v knjižnico, in če s tem pridobimo novega bralca za prihodnja leta, potem smo zagotovo uspeli.«